

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
освітнього компонента переддипломна практика

підготовки магістра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних ресурсів

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента переддипломна практика підготовки магістра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Економіка довкілля і природних ресурсів

Розробник: Шостак Л.В., к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент;

Павлова Олена Миколаївна, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, професор,;

Якимчук Аліна Юріївна, д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу професор.

Сур'як Алла Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виробничої практики
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки Економіка довкілля і природних ресурсів Другий (Магістерський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Консультації 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 140 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		<u>українська</u>

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Павлова Олена Миколаївна, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 098-503-84-84, pavlova.olenavnu.edu.ua, G- 411

Шостак Людмила Василівна, к.е.н. доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу моб. тел. 050-378-48-82, shostak.lyudmylavnu.edu.ua;

Сур'як Алла Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 097-283-08-08, surjak.allavnu.edu.ua, G-412

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація освітнього компонента. Переддипломна практика здобувачів освіти є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих спеціалістів освітнього рівня «магістр». Вона становить важливу та обов'язкову ланку в підготовці висококваліфікованих фахівців до майбутньої діяльності.

1. Пререквізити. Виконання практики базується на знаннях з економіки довкілля і природних ресурсів.

2. Постреквізити. Проходження практики сприятиме написанню випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 051 Економіка, ОП Економіка довкілля і природних ресурсів, Управління розвитком суб'єктів господарювання, Соціально-економічне проектування.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою переддипломної практики з написання випускної кваліфікаційної роботи є узагальнення та вдосконалення знань, практичних умінь і навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом і збір матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.

Виходячи з вказаної мети, основними завданнями освітнього компонента переддипломна практика з написання випускної кваліфікаційної роботи є:

- набуття навиків самостійної роботи в галузі економіки а саме – економіки довкілля і природних ресурсів в умовах ринкового господарювання з огляду на орієнтири сталого розвитку;
- ознайомлення з підприємством, установою, галуззю: організаційною структурою, сферами постачання сировини і матеріалів та збуту продукції, фінансовим станом, застосуванням природоохоронних технологій, тощо;
- вивчення організації економічної роботи на підприємстві, установі у галузі;
- засвоєння принципів і методів економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання;
- дослідження сучасних проблем в економіці довкілля і природних ресурсів діяльності підприємства та розроблення заходів щодо їх вирішення;
- узагальнення принципів і методів перспективного та поточного планування роботи підприємства, установи, галузі;
- систематизація, закріплення та поглиблення знань з економіки, набуття практичних навичок, знань та вміння з професійної роботи економіста;
- збір матеріалів для написання кваліфікаційної роботи.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у

соціально-економічній сфері.

СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове *забезпечення*.

СК12. Здатність застосовувати сучасні методології наукових досліджень та технологій у галузі інноваційного підприємництва та економіки.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН1.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

РН7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, досліджень та економіко – математичного моделювання та прогнозування.

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН 14.Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН 16. Аналізувати та впроваджувати сучасні методології наукових досліджень та комунікаційні технології вітчизняною т а іноземною мовами у галузях професійної діяльності, інноваційного підприємництва та економіки.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

№ п/п	Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів освіти
1. Підготовчий етап	
1.	Ознайомлення здобувачів освіти керівником від університету з програмою практики, завданням та формами звітності з практики
2.	Загальне ознайомлення з базою практики, призначення керівника від бази практики та вивчення вимог внутрішнього розпорядку
3.	Розробка індивідуального плану (графіку) проходження практики (відповідно до програми та теми кваліфікаційної роботи)
2. Ознайомчий етап	
1.	Ознайомлення з юридичним статусом бази практики, її структурною побудовою та напрямками діяльності
2.	Ознайомлення з обліковими та планово-нормативними документами підприємства, галузі
3. Аналітичний етап	
1.	Характеристика галузі функціонування підприємства, галузі
2.	Аналіз результатів діяльності підприємства, галузі
3.	Дослідження діяльності підприємства відповідно до тематики кваліфікаційної роботи

4. Підсумковий етап	
1.	Написання та оформлення звіту про проходження практики
2.	Захист звіту про проходження практики на випусковій кафедрі

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Питання та завдання для індивідуальної роботи здобувача освіти під час проходження виробничої практики з написанням випускної кваліфікаційної роботи представлені в методичних рекомендаціях, розміщених на сайті кафедри економіки, підприємництва та маркетингу <https://vnu.edu.ua/uk/chairs/pidpriemnictva-i-marketingu>

VI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування бази практики є обов'язковим компонентом написання та захисту звіту з практики.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Звіти, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 5 балів за кожну роботу).

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік.

Якщо здобувач освіти успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання, що відображено у звіті, підготував звіт згідно з усіма вимогами, проводиться захист звіту з практики перед комісією. Залікова оцінка визначається за результатами захисту.

Оцінювання результатів виробничої практики

Види оцінювання	Кількість балів
Теоретична підготовка (знання та вільне володіння матеріалом під час захисту, аргументоване представлення результатів дослідження)	15
Оцінювання звітної та допоміжної документації (зміст доповіді-презентації; якість документів, що є використані для написання звіту та є основою доповіді-презентації)	15
Правильність здійснених розрахунків під час аналізу діяльності підприємства, галузі	15
Наявність самостійних розробок та відповідність політиці академічної доброчесності	10
Технічне оформлення звіту з практики	10
Захист виробничої практики	40
Разом	100

VIII. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано

82 – 89	Незараховано (необхідне перескладання)
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 р. Редакція від 20.12.1994, підстава - v0351281-94
2. Наказ Міністерства освіти України № 351 від 20.12.1994 р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України».
3. Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (Протокол Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки №10 від 28 серпня 2020 р).
4. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (Протокол Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки № 10 від 28 серпня 2020 р).
5. Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (Протокол Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки № 10 від 28 серпня 2020 р).
6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (Протокол Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки № 2 від 26 лютого 2021 р).
7. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
8. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13–14, 15–16, 17. Ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 24.04.2020).
9. Бандурка О. М., Ковальов Є. В., Садиков М. А., Маковоз О. С. Економіка підприємства: навч. посіб./за заг.ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с
10. Бурик А. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2018. 260 с.
11. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник/за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Сотник, д-ра екон. наук, проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
12. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 336 с.
13. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Управління стратегічними змінами та інноваціями на підприємстві: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 352 с.
14. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва: навч. посіб. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. 275 с.
15. Управління організаційним розвитком підприємства: курс лекцій / укладачі: Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна. Електрон. дані. Х. : ХДУХТ, 2019. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).
16. Павлова О. М., Шостак Л.В., Павлов К.В., Якимчук А.Ю. Методичні рекомендації до проходження переддипломної практики з написанням випускної кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних ресурсів денної форми навчання/ уклад. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 50 с. (Протокол №10 від 21.06.23 р.)
17. Управління бізнесом : підручник [Електронне видання] / К. Є. Орлова. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
18. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник [Електронне видання]. Житомир: Державний

університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.

19. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / за заг. ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 315 с.

20. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>

21. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

22. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України URL: <https://www.me.gov.ua>

23. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>

24. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>